

UNIVERSITY OF MUMBAI

No. UG/201 of 2009

CIRCULAR:-

A reference is invited to the Ordinances, Regulations and syllabi relating to the Master of Arts (M.A) degree course vide Pamphlet No.157 and to this office circular No.UG/333 of 2006, dated 23rd August, 2006 and the Head, University Department of Gujarati, the Principals of the affiliated colleges in Arts and the Professor-cum-Director, Institute of Distance Education are hereby informed that the recommendation made by the Board of Studies in Gujarati at its meeting held on 4th April, 2009 has been accepted by the Academic Council at its meeting held on 21st April, 2009 vide item No.4.16 and that, in accordance therewith, the syllabus at the M.A. Part II in the subject of Gujarati is revised as per Appendix and that the same has been brought into force with effect from the academic year 2009-2010.

MUMBAI-400032
6th June, 2009.

PRIN.K.VENKATARAMANI
REGISTRAR

To,

The Head, University Department of Gujarati, the Principals of the affiliated colleges in Arts and the Professor-cum-Director, Institute of Distance Education.

A.C./4.16/21.04.2009

No. UG/201-A of 2009

MUMBAI-400 032

6th June, 2009

Copy forwarded with compliments for information to :-

- 1) The Dean, Faculty of Arts,
- 2) The Chairperson, Board of Studies in Gujarati.
- 3) The Controller of Examinations
- 4) The Co-ordinator, University Computerization Center.

(D.H.KATE)
DEPUTY REGISTRAR
(U.G./P.G. Section)

Copy to :-

The Director, Board of College and University Development, the Deputy Registrar (Eligibility and Migration Section), the Director of Students Welfare, the Personal Assistants to the Vice-Chancellor, the Pro-Vice-Chancellor, the Registrar and the Assistant Registrar, Administrative, Ratnagiri for information.

The controller of examinations (10 copies), the Finance and Accounts officer (2 copies), Record Section (5 copies), Publications Section (5 copies), the Deputy Registrar, Enrollment, Eligibility and Migration Section (3 copies), the Deputy Registrar, Statistical, Affiliation Section (2 copies), the Director, Institute of Distance Education, (10 copies) the Director University Computer Center (IDE Building), Vidyarnagari, (2 copies) the Deputy Registrar (Special Cell), the Deputy Registrar, (PRO). The Assistant Registrar, Academic Authorities Unit (2 copies) and the Assistant Registrar, Executive Authorities Unit (2 copies). They are requested to treat this as action taken report on the concerned resolution adopted by the Academic Council referred to in the above Circular and that no Separate Action Taken Report will be sent in this connection. The Assistant Registrar Constituent Colleges Unit

UNIVERSITY OF MUMBAI

REVISED SYLLABUS

AND

REFERENCE BOOKS

AT THE

M.A. PART-II

(Paper – II, IV, VI & VIII)

IN THE SUBJECT OF

GUJARATI

(with effect from the academic year 2009-2010)

Appendix – A

Revised scheme and syllabi for the paper-2, 4, 6, 8 in the subject of Gujarati at the M.A. part - 2 Examination to brought into force with effect from the academic year 2009-10 and the list of books prescribed as text book/books of Gujarati at M.A. part-2 Examination to be held in the year 2009-10, 2010-11, 2011-12

એમ.એ. પાર્ટ-૨(નવો અભ્યાસક્રમ) ગુજરાતી : અભ્યાસક્રમ વર્ષ-૨૦૦૯-૧૦, ૨૦૧૦-૧૧, ૨૦૧૧-૧૨.

Paper - 2 : Comparative Literature

અભ્યાસપત્રિકા-૨ : તુલનાત્મક સાહિત્યનો અભ્યાસ (ગુણ-૧૦૦)

વિભાગ-૧ : તુલનાત્મક સાહિત્યનું સ્વરૂપ-સંજ્ઞા અને વિભાવના, વિશ્વસાહિત્ય, વ્યાપાક સાહિત્ય અને તુલનાત્મક સાહિત્ય, અસર, સાદૃશ્ય અને પરંપરાનો અભ્યાસ (ગુણ-૨૦)

વિભાગ - ૨ : સાહિત્ય અને સંસ્કૃતિ સંકર્ષે નિયત કરેલી કૃતિઓનો સમન અભ્યાસ(ગુણ-૮૦)

(૧) ભૂંડી ભૂખ-	અનુવાદ-જયંતિ દલાલ (ગુણ-૨૦)
પાર્શ્વ પ્રકાશન, અમદાવાદ વિકેતા-ગૂર્જર પ્રકાશન
(૨) માનવીની ભવાઈ -	પત્રાલાલ પટેલ (ગુણ-૨૦)
સાધના પ્રકાશન
(૩) સજા-	કાનુચરણ મહાંતિ (ગુણ-૨૦)
નેશનલ બુક ટ્રસ્ટ
(૪) આંસુભીનો ઉજાસ-	દિલીપ રાણપુરા (ગુણ-૨૦)
ગૂર્જર પ્રકાશન

Paper-4 : Introduction to Philology, linguistics & Gujarati grammar

અભ્યાસપત્રિકા-૪ : ભાષાવિજ્ઞાન, ભાષાશાસ્ત્ર અને ગુજરાતી વ્યાકરણનો પરિચય

વર્ણનાત્મક ભાષાવિજ્ઞાન :

ધ્વનિશાસ્ત્ર

(ગુણ-૨૫)

(અ) ઉચ્ચારણ પ્રક્રિયા ઉચ્ચારણ અંગ, ઉચ્ચારણ સ્થાન

(બ) વ્યંજનની વિભાવના અને વ્યંજનના બધા જ પ્રકારો.

- ઉચ્ચારણની રીત : સંપૂર્ણ અવરોધ, આંશિક અવરોધ, વિના અવરોધ
- ઉચ્ચારણની ચેષ્ટા દ્વારા ઉત્પન્ન થતાં ધ્વનિઓ (પ્રકંપી, ટકોરાવાળા, ઉત્ક્ષિપ્ત)
- નાદતંત્રીની વિવિધ અવસ્થાઓ દ્વારા ઉત્પન્ન થતાં ધ્વનિઓ (ઘોષ, અઘોષ, મર્મર, મહાપ્રાણ, કુસકુસાહટ)
- સ્થાન પ્રમાણે વ્યંજનોનાં પ્રકાર (સ્પર્શ વ્યંજનો, સ્પર્શસંઘર્ષી, સંઘર્ષી, પાર્શ્વિક, પ્રકંપી, અર્ધસ્વર, સાનુનાસિક)

(ક) ધ્વનિઘટકનું કાર્ય - ધ્વનિઘટક એટલે શું ? , ઉપધ્વનિ એટલે શું ?

(ડ) અક્ષર એટલે શું ? સંઘ્યક્ષર, સ્વરયુગ્મ, સીમાસંધિ

રૂપશાસ્ત્ર

(ગુણ-૩૦)

(અ) રૂપાખ્યાન :

- (૧) રૂપઘટક, રૂપવર્ગો, રૂપાખ્યાનની સમજ
- (૨) અનુગો-પ્રકારો (રો, ને, થી. માં અને તેનાથી વ્યક્ત થતાં મુખ્ય ત્રણથી ચાર સંબંધો)
- (૩) નામયોગી કડી પ્રત્યય લેતા, કડી પ્રત્યય ન લેતા, અને વિકલ્પે કડી પ્રત્યય લેતા નામયોગીઓ (તેનાં પ્રકારો અને વર્ગીકરણ નહીં)

(બ) ગુજરાતી રૂપઘટકનું સંયોજન :

- (૧) અંગસિધ્ધિ : પૂર્વ પ્રત્યયો : નામિક-અ, અણ, વણ, ક (સંજ્ઞાને લગતા અને વિશેષણને લગતાં)
આખ્યાતિક - અ, અણ (પેટાપ્રત્યયો નહીં)
પરપ્રત્યયો : નામિક- આટ, ઈય, આણ, ઈલ (સંજ્ઞાને લગતાં)
વટ, આશ, પ, એર (વિશેષણને લગતાં)
આખ્યાતિક - ણ, આર, આટ, લ, આઈ, આશ (સંજ્ઞાને લગતાં)
ણ, આર, નાર (વિશેષણને લગતાં) પેટાપ્રકારો નહીં
અંગ વિસ્તારક પરપ્રત્યયો : ક, ખ, લ, ડ, આડ

- (૨) નામિક આખ્યાન : સંજ્ઞા, સર્વનામ, વિશેષણ, અને ક્રિયાવિશેષણને લગતાં (લિંગ, વચન, વિભક્તિને આધારે)
- (૩) આખ્યાતિક રૂપાખ્યાન : સાધિત અંગો-કર્મણી, પ્રેરક સંકુલ રૂપો-સહાયકારી રૂપો (છ અને ૬ ની સમજણ) વૃત્તિવાચક સહાયકારી રૂપો, સમસ્ત રૂપો

ગુજરાતી ભાષાની વાક્યવ્યવસ્થા :

(ગુણ-૧૫)

- (૧) વાક્ય, ઉપવાક્ય, વાક્યાંશ અને ફરેકનો એકબીજા સાથેનો સંબંધ
- (૨) વાક્યના પ્રકારો -સ્વાયત વાક્ય અને પરાયત વાક્ય, સાદુ, મિશ્ર(સંકુલ), સંયુક્ત સ્વાયત વાક્ય
- (૩) સ્વાયત ઉપવાક્યના પ્રકારો -અર્થને આધારે -આજ્ઞાર્થ, પ્રશ્નાર્થ, વિધાનાત્મક, સંકેતાર્થ, વિતરણને આધારે-સકર્મક, અકર્મક, પ્રતિવર્તી, સમીકરણાત્મક
- (૪) વાક્યાંશના પ્રકારો : (પેટાપ્રકારો નહીં) - સંજ્ઞાવાક્યાંશ, સર્વનામવાક્યાંશ, વિશેષણ વાક્યાંશ, આખ્યાતવાક્યાંશ, તુલનાત્મકવાક્યાંશ, સંખ્યાદર્શકવાક્યાંશ, ક્રિયાવિશેષણ વાક્યાંશ....તેમજ વાક્યનાં પ્રકાર સંબંધોના પરિવર્તનને આધારે કર્તરી, કર્મણી, ભાવે, પ્રેરક (પ્રયોજક)

ઐતિહાસિક ભાષાશાસ્ત્ર

(ગુણ-૩૦)

(અ) ભાષાકુળ એટલે શું ?

ભારતીય આર્ય : પ્રાચીન ભારતીય આર્ય
મધ્ય ભારતીય આર્ય
નવ્ય ભારતીય આર્ય
(ત્રણેયના વિકાસની માત્ર રૂપરેખા)

(બ) ભાષાકીય પરિવર્તન (દિશા અને પ્રક્રિયા -કારણો નહીં)

- (૧) ધ્વનિ પરિવર્તન - (ધ્વનિ વિભાજન, ધ્વનિવિલયન)
- (૨) સાદૃશ્ય પરિવર્તન - (સાદૃશ્ય, વૈદૃશ્ય, લોપ, સાદૃશ્ય, મિશ્રણ, વ્યત્પત્તિ, લોકિકવ્યત્પત્તિ)
- (૩) અર્થપરિવર્તન - (અર્થવિકાસ, અર્થસંકોચ, અર્થોત્કર્ષ, અર્થોપકર્ષ)
- (૪) શબ્દરાશિમાં પરિવર્તન

- (ક) બોલી ભૂગોળ -બોલીનું સ્વરૂપ, બોલીભેદની રેખા, માન્ય ભાષા અને બોલી
ગુજરાતી બોલીઓ : કાઠિયાવાડી, હાલારી, સોરઠી, ગોહિલવાડી
ઉત્તર ગુજરાતની બોલી : પદ્મણી
મધ્ય ગુજરાતની બોલી : ચરોતરી
દક્ષિણ ગુજરાતની : સુરતી

Paper - 6 : Detail study of Medieval Texts

અભ્યાસપત્રિકા-૬ : મધ્યકાલીન કૃતિઓનો સઘન અભ્યાસ (ગુણ-૧૦૦)

(૧) મઠનમોહના-	શામળ	- સંપાદન-હરિવલ્લભ ભાયાણી
પાર્શ્વ પ્રકાશન,અમદાવાદ
(૨) કુંવરબાઈનું મામેરું-	પ્રેમાનંદ	- સંપાદન-ચિમનલાલ ત્રિવેદી
(૩) મીરાંના પદો-	મીરાંબાઈ	- સંપાદન-ભુપેન્દ્ર ત્રિવેદી
(૪) કાન્હડકેપ્રબંધ-	પદ્મનાભ	- સંપાદન-
(૫) દરેક કૃતિમાંથી પૂર્વાપરસંબંધના પ્રશ્નો		

Paper - 8 : Journalism, Literature Research & Unseen

અભ્યાસપત્રિકા-૮ : પત્રકારત્વ, સાહિત્ય સંશોધન, નિબંધ તથા અનુવાદ

(અ) પત્રકારત્વ :

(ગુણ-૪૦)

- (૧) પત્રકારત્વ અને સમુદ્ધમાધ્યમો
- (૨) ગુજરાતિ સાહિત્યમાં પત્રકારત્વ
-વર્તમાનપત્રોનો ફાળો
-સાહિત્યિક સામયિકોનું પ્રદાન (ઐતિહાસિક પરિપ્રેક્ષ્યમાં)
કેટલાંક મહત્વનાં સામયિકના કાર્ય અને પ્રદાન
(ડાંડિયો, બુદ્ધિપ્રકાશ, સુદર્શન, જ્ઞાનસુધા, વસંત, વીસમી
સદી, કૌમુદી, પ્રસ્થાન, કુમાર, સંસ્કૃતિ, ક્ષિતિજ, ફાર્બસત્રૈમાસિક અને
અન્ય..
- (૩) વર્તમાનપત્રની આચારસંહિતા
- (૪) વર્તમાનપત્રમાં અગ્રલેખનું મહત્વ
- (૫) વર્તમાનપત્રના તંત્રીની કામગિરી

(બ) સાહિત્ય સંશોધન :

(ગુણ-૩૦)

- (૧) સંશોધન :
-સંજ્ઞા, વિવિધ વ્યાખ્યાઓ, અર્થઘટન
-સંશોધનનું સ્વરૂપ, સંશોધનની પદ્ધતિઓ અને તેના પ્રશ્ન
- (૨) મધ્યકાલીન સાહિત્યના સંશોધનની સમસ્યાઓ :
-કૃતિવિષયક સમસ્યાઓ
-કર્તૃત્વવિષયક સમસ્યાઓ
-મૂળસ્ત્રોતની સમસ્યાઓ
-સમયનિર્ણયની સમસ્યાઓ
- (૩) લોકસાહિત્યના સંશોધન-સંપાદનની સમસ્યાઓ
- (૪) અર્વાચીનકૃતિ સંગ્રહ : સંપાદનની પદ્ધતિ અને પ્રશ્નો

(ક) નિબંધ

(ગુણ-૧૫)

(ડ) અનુવાદ

(ગુણ-૧૫)

મુંબઈ વિદ્યાપીઠ

University of Mumbai

M. A. Gujarati Part - 2 (Revised Syllabus)

Year : 2009-10, 2010-11, 2011-12

The list of books prescribed as books of reference for the paper no. 2, 4, 6 & 8 in the subject of Gujarati.

અભ્યાસપત્રિકા: ૨

- (૧) તુલનાત્મક સાહિત્ય: ધીર પરીખ ગુજરાત યુનિ.અમદાવાદ.
- (૨) વિવેચનના વિવિધ અભિગમ: સંપાદન- વિનાયક રાવલ, ગુજરાતીનો અધ્યાપક સંઘ
- (૩) તુલનાત્મક સાહિત્ય: પ્રમોદકુમાર પટેલ એતદ દરુ,
- (૪) પન્નાલાલનું પ્રદાન- રઘુવીર ચૌધરી (પ્રકાશન-ગુજરાતી સાહિત્ય પરિષદ)
- (૫) ગુજરાતી પ્રાદેશિક નવલકથા- ભૂમેન્દ્ર મિસ્ત્રી (પૂર્વી પુસ્તક ભંડાર)
- (૬) પન્નાલાલ પટેલની જનપદી નવલકથાઓ- લલ્લુભાઈ પટેલ (પૂર્વી પુ.ભં)
- (૭) ગુજરાતી કથાવિશ્વ- સંપાદક : બાબુ દાવલપુરા, નરેશ વેદ

અભ્યાસપત્રિકા: ૪

- (૧) ગુજરાતી ભાષાનું ધ્વનિસ્વરૂપ અને ધ્વનિપરિવર્તન; પ્રબોધ પંડિત ગુજરાત યુનિ.અમદાવાદ
- (૨) ભાષા પરિચય અને ગુજરાતી ભાષાનું સ્વરૂપ; જયંત કોઠારી, ગ્રંથનિર્માણ બોર્ડ.
- (૩) વ્યાકરણવિમર્શ: ઉર્મિ દેસાઈ , ગ્રંથનિર્માણ બોર્ડ, અમદાવાદ
- (૪) ગુજરાતી વાક્યરચના: અરવિંદ ભેંડારી , ગ્રંથનિર્માણ બોર્ડ.અમદાવાદ
- (૫) બોલીવિજ્ઞાન અને ગુજરાતી બોલીઓ: યોગેન્દ્ર વ્યાસ. ગ્રંથનિર્માણ બોર્ડ, અમદાવાદ
- (૬) થોડોક વ્યાકરણવિચાર: હરિવલ્લભ ભાયાણી.

અભ્યાસપત્રિકા: ૬

- (૧) મધ્યકાળના સાહિત્ય પ્રકારો - મંજુલાલ મજમુદાર, એમ.એસ.યુનિ.વડોદરા
- (૨) પ્રેમાનંદનો પ્રતિભાવિશેષ - આરતી ત્રિવેદી (ગુર્જર પ્રકાશન)અમદાવાદ
- (૩) ગુજરાતી સાહિત્યનો ઇતિહાસ, ભાગ ૧-૨; સંપા. ઉમાસંકરજોશી. ગુ.સા.પરિષદ
- (૪) મધ્યકાલીન સાહિત્ય પ્રવાહો. ચંદ્રકાંત મહેતાએન.એમ ત્રિપાઠી, મુંબઈ
- (૫) ઉપક્રમ, જયંત કોઠારી (ગુર્જર પ્રકાશન)અમદાવાદ
- (૬) પર્યેષણ - મનસુખલાલ ઝવેરી (વોરા એન્ડ કમ્પની)મુંબઈ
- (૭) સ્વાધ્યાય અને સંશોધન: બળવંત જાની, ગુજરાત સાહિત્ય અકાદમી, ગાંધીનગર

અભ્યાસપત્રિકા: ૮

- (૧) સમુદ માધ્યમો અને સાહિત્ય: પ્રીતિ શાહ, પાર્શ્વ પ્રકાશન. અમદાવાદ.
- (૨) નેપથ્યેથી પ્રકાશવર્તુળમાં. સંપાદક- રમણ સોની
- (૩) સંવાદિતાના તેજવલયો: કિશોર વ્યાસ.
- (૪) સાહિત્યિક સામાયિકો: કિશોર વ્યાસ. પરિચય પુસ્તિકા.
- (૫) સાહિત્ય સંશોધન: સુમન શાહ. પાર્શ્વ પ્રકાશન. અમદાવાદ.
- (૬) સાહિત્યિક તથ્યોની માવજત. જયંત કોઠારી, ગુર્જર પ્રકાશન, અમદાવાદ
- (૭) સંશોધન અને પરીક્ષણ જયંત કોઠારી, ગુર્જર પ્રકાશન, અમદાવાદ.